

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. II. An etiam semper intendatur finis ultimus materialis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

D. Th. infr. q. 9. a. 6. ad 3. ubi hæc habet :
DEUS movet voluntatem hominis, sicut univer-
alis motor ad universale objectum voluntatis,
sed est bonum, & sine hac universali motione ho-
mo non potest aliquid velle. Ex quibus sic ducitur
 argumentum. Nunquam homo seipsum de no-
 vo movet & applicat ad volitionem finis in
 particulari, nisi prius à DEO moveatur ad vo-
 litionem finis in communi: ergo priusquam ho-
 mo seipsum determinet ad volitionem finis, &
 bene in particulari, movetur ad volitionem fi-
 nis in communi. Major est doctrina Doct. An-
 gel. alibi pluribus expendenda. Minor proba-
 tur. Proprius operandi modus in homine est,
 ut procedat ab universalibus ad particularia, sæ-
 pe etiam intentio finis in particulari est mala &
 peccaminosa, quæ proinde à DEO ut specia-
 li motore provenire non potest: ergo tantum
 intentio finis in communi est à DEO ut speciali
 motore.

¶ Sed dices primò: Hac ratione nullus actus
 humanus erit otiosus: quia otiosus est, qui ad
 nullum finem ordinatur: sed si omnis actus hu-
 manus refertur ad beatitudinem, nullus caret
 suo fine: ergo.

Respondeo, negando sequelam, ejusque pro-
 bationem distingo: Actus otiosus est, qui ad
 nullum finem proximum convenientem & ho-
 nelum ordinatur, concedo, ad nullum finem
 ultimum, nego. Nam ne actus sit otiosus, SS.
 PP. requirunt piam utilitatem, aut justam ne-
 cessitatem: finis autem ultimus in communi, in
 quem voluntas necessariò fertur, cum de se sit
 indifferens, ut applicetur ad finem particula-
 rem honestum, vel turpem, nullam actui tri-
 buit moralitatem.

¶ Dices secundo. Tametsi bonum creatum, ex
 actus inordinato amore homo peccat, sit quæ-
 dam participatio Divinæ bonitatis, non tamen
 illud appetendo dicimur hoc interpretativè &
 implicite velle propter DEUM: ergo licet bo-
 num particulare sit pars & inchoatio quædam
 boni ut sic, non sequitur, quod homo aman-
 do bonum particulare, illud interpretativè velit
 propter bonum ut sic.

Respondeo, negando consequentiam & pa-
 ritatem, quia bonum creatum, quatenus à pec-
 catore inordinatè diligitur, sicque substat ma-
 litæ morali, non ampliùs est participatio Di-
 vinæ bonitatis, sed eidem opponitur, sicque
 irreferibile in illam: E contra etiam, ut substat

malitiæ, servat habitudinem ad bonum & bea-
 titudinem in communi: quia non alia ratione
 à peccatore appetitur, nisi ut satiet & expleat
 appetitum: quæ appetitûs expletio est ipsa ho-
 minis beatitudo, & finis ultimus in communi.

§. II.

An etiam semper intendatur finis ulti-
mus materialis.

A Dhuc dubitatur. An omnis actus humanus
 sit insuper propter aliquem finem ultimum
 materialem; sive determinatum in particulari
 formaliter vel virtualiter intentum? Respon-
 deo cum Gonet contra Contentonum aliòsque
 plures, & dico esse. Nam licet actus aliquis
 inefficax simpliciter complacentiæ versari possit
 circa ultimum finem in communi & abstracto,
 efficax tamen intentio fertur in aliquem finem ut
 obtinendum; atqui finis ultimus obtineri non
 potest ut in communi & abstracto, sed ut deter-
 minatus ad certum subiectum: ergo efficax in-
 tentio finis ultimi fertur in illum ut determi-
 natum in particulari: Sed omnis operatio ho-
 minis deliberata est vel ipsa intentio efficax fi-
 nis ultimi, vel ex illa derivatur: ergo omnis
 operatio hominis deliberata est propter finem
 ultimum etiam determinatum, & in parti-
 culari.

¶ Sed dices. Si omnis actus humanus est vel
 ipsa efficax intentio, vel derivatur ex intentio-
 ne efficaci finis ultimi: quomodo peccans veni-
 aliter pro fine ultimo inefficaciter volito ha-
 bebunt bonum proprium, veluti in Arr. præcedenti
 affirmavimus? Respondeo efficaciam actûs
 posse dupliciter sumi, primò pro vi determi-
 nativa ad electionem mediorum pro consecutio-
 ne finis utilium, & sumimus ita in præsentia; Se-
 cundò pro vi exclusiva omnis habitudinis in
 alium finem simpliciter ultimum, sive pro vi
 appetitiva finis ultimi super omnia, quo sensu
 accepimus efficaciam in §. præced.

Potest igitur aliquod peccatum veniale effi-
 caciter versari circa ultimum finem, quatenus
 habet vim determinativam ad electionem me-
 diorum pro consecutione ipsius: potest etiam
 sub alia ratione inefficaciter versari, quatenus
 videlicet non habet vim appetitivam ultimi
 finis super omnia, neque exclusivam omnis al-
 terius habitudinis in alium finem ultimum.

DISPUTATIO III.

DE

Hominis beatitudine.

Ad q. 2. & 3. D. Th.

Considerato fine ultimo hominis in communi, designandum est illud bonum, in
 quo finis ultimus, & veræ naturæ rationalis Beatitudo consistat, quam Boëtius
 3. de consol. appellat *statum omnium bonorum aggregatione perfectum.* D. Augu-
 stinus
 R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. II.